

Områdesstrategi för Pedagogiskt arbete 2023

Summering

Området Pedagogiskt arbete är under uppbyggnad via en ny tillträd områdesföreträdare, ett nytt forskningsråd för pedagogiskt arbete samt flera nya forskargrupper. Under våren 2023 är tanken också att tillsätta en vice-prefekt för forskning med ansvar att strukturera forskningsverksamheten. Delar av det pågående arbetet har sin grund i resultatet av en större utvärdering av områdets forskningskvalitet, som genomfördes av en extern bedömaregrupp 2021-2022. Bedömaregruppen pekade på att området som uppvisar god kvalitet relativt sin breda förankring, också behöver säkra en tydlig och transparent struktur för forskning och forskningskvalitet, samt adekvata resurser för utveckling. Granskningen genererade under hösten 2022 en handlingsplan med flera strategier och mål som är tänkta att vetenskapligt säkerställa områdets vetenskapliga bas och utveckling. Under 2023 är målet att genomlysna den befintliga forskningsstrukturen och skapa ökad kollegial delaktighet. Målet är också att se över forskargruppernas verksamhet och diskutera utvecklingspotential, liksom att skapa förutsättningar att utöka ansökningar om externa forskningsmedel. Utöver detta är målet också att arbeta mot examensrätt för forskarutbildning och finna former för intern meritering.

Prioriterat forskningsområde

Pedagogiskt arbete

Forskningsprofil

Bakgrund

Institutionen för pedagogiskt arbete på Högskolan i Borås bedriver sin huvudsakliga verksamhet inom det prioriterade forskningsområdet 'Pedagogiskt arbete'. 'Pedagogiskt arbete' är en del av ett fält som nationellt ofta refereras till som Utbildningsvetenskap och som ramar in högskolans forskning, fortbildning och lärarutbildning. Fältet består av flera ämnen och tvärvetenskapliga utbyten, men också politisk styrning och intressen relativt samhälle, utbildning och skola. Genom

det består fältet också av periodvisa spänningar mellan vad som ibland olyckligt benämns som delningen mellan vetenskap och praktik, lärarutbildningens uppdrag och kvalitet, samt konkurrens om forskningsanslag från ämnen som exempelvis teknik, medicin och naturvetenskap. Fältet innehåller också förhållandevis få disputerade forskare. Genom denna brist på forskningsmedel och disputerade forskare påverkas också förutsättningarna att bedriva forskarutbildning. Detta gäller nationellt men också för området vid Högskolan i Borås.

En delförklaring till fältets karaktär, som forskare både nationellt och internationellt lyfter, återfinns i de åtgärder som genomfördes under 1990-talet med syfte att tillgodose lärarutbildningens såväl som skolans behov av vetenskapliga forskning, ökad kvalitet men också ett ökat uppdrag. En utbildningsvetenskaplig kommitté (UVK) bildades inom Vetenskapsrådet för att säkra viss forskningsfinansiering. Fler ämnesinriktningar instiftades, för att tillgodose skolans behov av aktuell och praktisknära problemlösning. Samtidigt agerade politiska aktörer utifrån intressen kopplade till samhällets ekonomiska omvandling, turbulens i omvärlden, politiska motiv etc.

Det utbildningsvetenskapliga fältet beskrivs således idag, både nationellt som internationellt, som delat och med flera inre spänningar relativt kunskapsanspråk och behov, utifrån intressen och olika aktörer med skilda mål. Vid en genomgång av doktorsavhandlingar och tilldelade forskningsbidrag via Vetenskapsrådets utbildningsvetenskapliga kommitté framkommer exempelvis att forskningen om svensk skola och lärarutbildning har slagsida mot ämnesdidaktiska frågor knutna till språk, STEM, Science education och olika typer av mikrostudier. Forskning om lärarprofessionens behov brett, det allmänna utbildningsområdet, pedagogikens vetenskapliga grundfrågor beforskas i mindre utsträckning än tidigare. Jämsides med ämnen som pedagogik och didaktik som initialt var de ämnen som låg till grund för utbildningsvetenskaplig forskning finns idag också ämnesinriktningar som ämnes- och allmäntdidaktik, pedagogik, specialpedagogik, barn och ungdomsvetenskap, pedagogiskt arbete. Dessa inriktningar ska täcka in de behov som företrädare för skola och utbildningssystemet ger uttryck för.

På Högskolan i Borås är 'Pedagogiskt arbete' ett prioriterat forskningsområde och samtidigt ett forskningsämne enligt UKÄs ämnesregister som brett syftar att producera kunskap som ska ge grund åt läraryrkets professionella bas (SOU 1999:63). Forskningsområdet ersatte 2015 området 'Lärarutbildning och pedagogisk yrkesverksamhet' i samband med en större

organisationsförändring på högskolan där stora institutioner delades i sektioner och grupperades genom tre akademier. Pedagogiskt arbete kom att representeras av två sektioner: Sektionen förskolärare- och lärarutbildning (FöLu) samt sektionen Pedagogisk utveckling och forskning (PUF). Området är ett av sex så kallade "prioriterade forskningsområden" på högskolan via sitt viktiga och omfattande uppdrag att vetenskapligt kvalitetssäkra högskolans största professionsutbildning: Lärarutbildningen. Idag representeras området av Institutionen för pedagogiskt arbete.

Sedan 2015 har alltså områdets forsknings- och utbildningsuppdrag djupgående omorganiserats dels för att dra isär den tidigare Institutionen för pedagogik till två nyetablerade sektioner, (2015-2017) för att senare sätta ihop de två sektionerna igen till en institution (2021): Institutionen för pedagogiskt arbete. Institutionen har idag ca 94 medarbetare, varav 12 är doktorander, fem professorer, 38 lektorer och 40 adjunkter. Inom området återfinns 5 forskargrupper varav 2 är nybildade grupper. Forskargruppernas verksamhet inbegriper både adjunkter, doktorander, lektorer och professorer men arbetar i olika grad och fokus relativt forskningspublicering och forskningsprojekt. Hur grupperna är strukturerade liksom innehållets tema och resultat beskrivs närmare nedan.

Området har också flera samarbeten via forskarskolor. Via lärosäten i Lund, Chalmers och Malmö genomförs forskarskolan SPETS (Studies in professional education and training for society). Samarbetet omfattar sex doktorander och ytterligare en doktorand antas under hösten 2023. Via Högskolan i Jönköping sker ett samarbete dels via den reguljära forskarutbildningen i pedagogik (med snart två doktorander), dels via CuEEd-LL (forskar skola mot språk och litteratur). CuEEd-LL är ett samarbete som Jönköping har med Stockholm, Göteborg, Umeå och Borås där IPA finansierar 1,5 doktorander. Högskolan har också ett samarbete med CUL och GU inom vilken vi idag finansierar 5 doktorander.

Under 2021-2022 genomfördes en större genomlysning av områdets forskningskvalitet med hjälp av externa granskare. I en rapport som sammanställer granskarnas huvudsakliga bild framförs att området visserligen är brett, nära knutet till lärarutbildningens behov av vetenskapligt grundad kunskap, men samtidigt disparat och med viss brist på enhetliga mål. Området uppfyller heller inte rektors mål om "Komplett akademisk miljö 2.0" eftersom det saknar examensrätt på forskarnivå.

Arbetet med att skapa en "Komplett akademisk miljö" har varit intensiv under senare år. Under tidig 2023 tilldelades också området projektmedel som syftar till att skapa förutsättningar för en ansökan om examensrätt på forskarnivå. Projektet, som går under namnet YPS (Yrkeskunskap och professioner i välfärdssamhället), är tänkt att förstärka miljön genom samverkan med forskare från områden som socialt arbete, vårdvetenskap och polisiärt arbete.

Forskningskultur, resurser och behov

Som nämns ovan består området idag av 94 medarbetare varav ungefär hälften är disputerad personal med bas i ämnet pedagogiskt arbete. Resterande drygt 45 personer är antingen adjunkter som i huvudsak undervisar, eller disputerad personal i andra ämnen än pedagogiskt arbete (el motsvarande), såsom psykologi, historia, litteraturvetenskap, biologi eller fysik. Av 11 doktorander är 6 antagna på heltid inom utbildningsvetenskap eller pedagogik, medan 5 är antagna inom pedagogiskt arbete. Samtliga doktorander är anställda på Institutionen för pedagogiskt arbete vid Högskolan i Borås, men är antagna mot Lunds, Jönköpings eller Göteborgs forskarutbildningar.

Att området kan beskrivas som disparat relativ verksamhetens utbildningsuppdrag och relativt personalens kompetens och intressen är inte ett problem i sig. Dynamiken mellan ämnen och kompetens kan skapa en intressant och utvecklande tvärvetenskaplig miljö, men ställer också krav på hur en sådan dynamik eller samverkan också ska utgöra gemensam bas. Området består idag av personalgrupper som mer eller mindre enbart arbetar inom viss utbildning (masterprogram, ämneslärarutbildning, litteraturpedagogik, högskolepedagogik, psykologi) eller främst agerar inom en grupp, såsom lektorer och adjunkter inom högskolepedagogik, eller lektorer verksamma inom psykologi eller inom No-ämnenas didaktik. Flertalet forskare inom området är inriktade på den allmänna vetenskapliga grunden för pedagogiskt arbete via utbildningsvetenskapens kärnfrågor, medan flertalet mindre grupperingar arbetar med ämnesdidaktiska specialiseringar (språkdidaktik, svenska som andraspråk).

I centrum för områdets forskningsverksamhet står fem livaktiga forskargrupper: HUPP (Högre utbildning, politik och profession), JEDI (Justice, Education, Didactics and Inclusion), SONOMA (SO, NO och Matematikämnenas didaktik). SPLITT (Språk och Litteratur) samt ECE (Early Childhood Education). Grupperna har skilda innehållsliga inriktningar liksom skilda sammansättning av personalgrupper och struktur och mål. Generellt arbetar grupperna brett med regelbundna

seminarier som tillsammans inbegriper hela institutionens personal. Samtliga grupper har fler än 12 medlemmar varav en grupp har fler än 30. Samtliga grupper har också flera medlemmar som samtidigt är medlem i en annan forskargrupp. En av grupperna har en högre andel adjunkter än disputerad personal, vilket påverkar gruppens arbete. En grupp har enbart en forskargrupsledare, medan övriga har två. Några grupper har fler aktiva professorer och docenter än övriga grupper. Gruppernas verksamhet kan kort presenteras enligt följande:

Högre utbildning, politik och profession (Hupp)

Gruppen har 20 aktiva medlemmar varav 3 adjunkter, 4 doktorander, 10 lektorer samt 3 professorer. Gruppen har också 3 medlemmar från andra forskargrupper på HB, även om dessa i dagsläget inte är särskilt aktiva. Gruppen träffas en gång i månaden och diskuterar manus för publikationer, ansökningar samt olika teman. Deltagarantal per tillfälle ligger på ca 8-10 personer. Ungefär 5-7 medlemmar är också verksamma i annan forskargrupp.

Under 2022 gästades gruppen av professor Bruce Macfarlane (Hongkong University) samt Senior lecturer Emily Danvers (Sussex University). Flera gäster är också inplanerade inför 2023. I januari besöks Hupp av forskare från Linné universitetet, Ola Aggevall och Gunnar Olofsson, för att diskutera forskning om högskolans professionella struktur och utveckling. I april besöks Hupp av docent Marko Turk för att lyfta frågor om högskolans pedagogiska utveckling och förändring, i maj genomförs via arrangemang i samarbete med JEDi om ett nationellt symposium. Symposiet ska behandla tematik runt marknadisering, utbildning och profession. Ytterligare en gästforskare, Sara Kh Soltani, från Teherans universitet, har bjudits in och hoppas närvara i gruppen under hösten.

Gruppen publicerar regelbundet artiklar både nationella och internationella. Under 2022 ansökte Hupps medlemmar externa medel för 10 olika projekt varav 4 skickades till VR (olika kommittér) och Forte. Resterande ansökningar (5) omfattade interna rektors- eller ULF medel. I flera av ansökningarna ingick också lektorer. Av dessa projekt tilldelades Hupp medel för 4 interna projekt (tre via rektor samt ett ULF projekt). Under tidigt 2023 har gruppen ansökt om medel via Forte (ny ansökningsomgång), till VR(UVK), och till VR tidskriftsbidrag, samt ytterligare ett projekt som finansieras av rektors strategiska medel. Till Riksbankens jubileumsfond har en större ansökan om ett forskningsprogram skickats in i samarbete med Malmö Universitet.

Hupp har målet att under 2023 initiera flera sampubliceringar samt arbeta med ny tematik om högre utbildning, professionell utveckling och digitalisering. Av den anledningen har gruppen också sökt och beviljats institutionsmedel för skrivdagar i september.

Early Childhood Education (ECE).

Forskargruppen har 26 medlemmar varav flertalet är adjunkter. Ungefär 11 av gruppens medlemmar är disputerade lektorer varav en är docent (ytterligare två docenter ingår men är också aktiva medlemmar i andra forskargrupper). I gruppen ingår just nu också en gästprofessor som verkat i gruppen under 2022 samt tre doktorander som har sin huvudsakliga hemvist här. Ca 12-15 medlemmar är också medlemmar i andra forskargrupper. Gruppen träffas regelbundet och under 2022 genomfördes 11 gemensamma seminarier med dryga 10 deltagare vid varje arrangerat tillfälle.

Till forskargruppens mål hör att verka för ämnesövergripande forskning som rör yngre barns utbildning och förskollärares yrkesprofession. En ambition är att bedriva forsknings- och utvecklingsprojekt vars resultat är av hög relevans för förskolläro- och lärarutbildningar samt yrkesverksamma genom att ytterligare utveckla och stärka samarbetet mellan forskningen och utbildning. ECE inbegriper också en undergrupp med inriktning mot språk, Language Diversity in Nordic Early Childhood Education (LADINECE), som leds av gruppens gästprofessor. Inom undergruppen pågår ett projektsamarbete med studenter från Island, Norge och Sverige med fokus på barnböcker.

Gruppen arbetar aktivt med att söka externa medel för forskning. Under 2023 kommer också flera ansökningar om ULF medel lämnas in, samt ansökningar om rektors strategiska medel. Två medlemmar är också aktiva i det VR projekt som nyligen tilldelades medel: "Stöttning av talspråksutveckling i svenska. Explicit och implicit instruktion för utvecklingen av narrativa förmågor hos förskolebarn". Gruppen är också aktiv i flera för området centrala nätverk både nationellt och internationellt.

Språk och litteratur (SPLITT)

Forskargruppen har 25 registrerade medlemmar även om ca 10 medlemmar också är medlemmar

i andra forskargrupper. Två doktorander anger att de har sin huvudsakliga hemvist i gruppen, liksom en professor, en docent och ett flertal lektorer. I övrigt är balansen mellan antalet lektorer och adjunkter i gruppen relativt jämn.

Gruppen träffas i huvudsak varannan vecka för att diskutera aktuell forskning om språk och litteratur men också vetenskapliga frågor som syftar till att stärka lärarutbildningens innehåll relativt skola, språk och litteraturdidaktik. Gemensamt beskrivs gruppen ha en stark interdisciplinär teoretisk och metodologisk bas. Gruppen har också flera externt finansierade projekt som behandlas på de gemensamma seminarierna och som lyfter aktuella frågor relativt gruppens tematik.

Under 2023 planerar SPLITT att fortsätta att arbeta med att fördjupa sina nätverk och samarbeten. Fyra ansökningar om externa projektmedel lämnas också in under 2023. Ett av dessa projekt är till Riksbankens Jubileumsfond med titeln: LAMINATE (Language Acquisition, Multilingualism, and Teaching). Ytterligare tre projekt berör andraspråkslärares kompetens (VR, HUM), och projektet "Utveckling av strategier för att använda översättningsverktyg i engelskundervisningen" (VR, UVK). Gruppen söker också medel från Skolforsk som berör "Ekonomisk ojämlikhet. En formativ interventionsstudie med bilderböcker i förskolan".

Justice, education, didactics (JEDI)

Av gruppens 31 medlemmar är huvuddelen lektorer och adjunkter. Gruppen består också av en professor, två docenter samt en doktorand. Cirka 12-14 av medlemmarna deltar aktivt i andra forskargrupper.

JEDIs verksamhet omfattar månatliga seminarier där gruppen diskuterar vetenskapliga texter (egna och andras), bistår med kommentarer, analyser samt planerar konferensbidrag. Gruppen stöttar och uppmärksammar också mastersstudenternas pågående arbete. Under vårterminen 2023 kommer gruppen specifikt att ägna sig åt temat *lärarprofession* (i relation till rättvisefrågor för lärare och elever på grund- och gymnasieskolan).

Gruppen har inte ansökt om externa/interna forskningsmedel under 2022 och har ännu inte planerat arbetet med ansökningar för 2023. Delvis beror det på att gruppens medlemmar i

huvudsak består av adjunkter. Däremot ingår några av gruppens medlemmar i pågående forskningsprojekt, både erhållna från VR, ULF och rektors strategiska medel.

So- och No- och Matematik (SONOMA)

Forskargruppen har 13 medlemmar varav sju lektorer och sex adjunkter. En av adjunkterna är också doktorand. Av gruppens disputerade har över hälften disputerat i annat ämne än pedagogiskt arbete (el motsvarande). Forskargruppens gemensamma syfte är att rama in och vetenskapliggöra ämnesdidaktiska frågor inom lärarutbildningen. Gruppen träffas en gång i månaden oftast vid ett seminarium som har syftet att lyfta fram pågående projekt, skapa diskussion och ge kommentarer på en text eller en ansökan. Av medlemmarna är 4 också aktiva medlemmar i andra grupper.

Gruppen har erhållit medel för två projekt under 2022. Det ena projektet EU-Belong 2022–2025 (Västra Götaland/EU) ska mynna ut i förslag som ska stötta regionala satsningar på interkulturell dialog. Det andra projektet är finansierat av rektor och heter "Akut omhändertagande av barn i skolmiljö: Ett multi-professionellt samarbete för barnens bästa i skolan". Båda projektet tas upp som en del av SONOMAS verksamhet. Inför 2023 pågår också arbete med flera ansökningar om externa forskningsmedel både till VR och regionala finansiärer.

Summering

Av genomlysningen av forskargruppernas verksamhet framgår en mängd aktiviteter med tydlig framåtriktning. Samtidigt blir det också tydligt att grupperna delvis har skilda förutsättningar att verka för forskning. Någon grupp består till stor del av personal med expertis från andra ämnesområden än pedagogiskt arbete, vilket kan försvåra mentorskap, gemensamma mål och stöd för meritering. Någon grupp ansvarar för att forskningsförankra en del av verksamheten som i huvudsak består av adjunkter (ECE), vilket också ställer specifika krav på hur gruppen kan arbeta och tillgodose uttryckta behov. Flera grupper består också av runt 30 medlemmar, vilket delvis kan ses som positivt relativ mångfald och representativitet. Samtidigt kan också en stor grupp, av samma skäl, få svårt att fördjupa sitt arbete och djupare engagera sig i gruppernas olika projekt. En stor grupp kan också tänkas öka arbetsbelastningen för forskargrupsledaren, som också är ansvarig för gruppens meritering och ska bistå vid ansökningsarbete etc. Av ovan framgår också att dryga 40 deltagare i forskargrupsverksamhet ingår i flera grupper. Säkerligen finns det goda skäl att ingå i flera, inte minst utifrån bredd och överblick, men det kan också skapa svårigheter för både

enskilda och grupperna att skapa utrymme och tid till djupare engagemang. Enligt IPAs handlingsplan ska gruppernas sammansättning, fokus och arbetsvillkor diskuteras vidare under 2023 bland annat med utgångspunkt i ovanstående.

Forskningsmiljö

Som nämns ovan genomgick 'Pedagogiskt arbete' nyligen en extern granskning av områdets forskningskvalitet. Bedömaregruppen framhöll i sin avslutande rapportering att området håller en hög kvalitet relativt sin breda förankring och inkluderade verksamhet samt att utvecklingen av ledning och struktur går i "rätt riktning". Samtidigt pekar bedömarna på att hållbarheten i liggande strukturer behöver stärkas vad gäller kollegial förankring och beslutsfattande och det krävs ytterligare tydlighet vad gäller resurshantering och mandat. Bedömaregruppen framhåller också att de befintliga forskargruppernas miljöarbete är centralt för områdets utveckling, inte minst för att säkra gruppernas inkluderande sammansättning där både doktorander och adjunkter bör ingå, men också att gruppernas tillgång på "senior" kompetens till viss del sviktar.

I granskarnas rapport poängteras också vikten av att andra delar i verksamheten stärks och utvecklas vidare. Konkret nämns att den interna dialogen mellan ledningsgrupp, råd, forskargrupper och kollegiet inte är tydlig nog, liksom att befintlig resurstilldelning och prioriteringar behöver göras mer transparenta. Bedömaregruppen framhåller vidare att forskargruppernas relation till varandra behöver tydliggöras för att undvika vad som idag kan tolkas som överlappningar och viss konkurrens. Vidare anges att strategier för och arbetet med forskningspubliceringar och ansökningar av externa anslag är i behov av att ses över. Bedömaregruppen ger uttryck för att flera grupper inte verkar ges rätt förutsättningar för forskande verksamhet, vilket blir tydligt relativt publiceringsomfång och meritering. Här lyfter granskarna fram att endast ett fåtal forskare verkar stå för publicering av aktuell forskning, att områdets forskare söker och tilldelas för få externa medel, samt att det verkar saknas adekvata resurser för att stärka forskningskvaliteten.

Slutligen poängterar bedömarna om vikten av forskarutbildning och hur exempelvis befintliga samarbeten via forskarskolor med Jönköping och Lund berikar verksamhetens kvalitet, men också riskerar ytterligare bidra till fragmentering. Hur ser exempelvis doktoranderna på delningen mellan utbildningsort och anställning? Hur ska en miljö och kultur skapas för att tillgodose doktorandernas

behov?

Under hösten 2022 sätter Proprefekt för forskning på IPA samman en handlingsplan med utgångspunkt i den kritik som den externa bedömargruppen lyfter. Handlingsplanen behandlas av ledningsgrupp, av forskargrupsledare och av institutionens forskningsråd. Den görs också tillgänglig för hela kollegiet som uppmanas inkomma med synpunkter. Handlingsplanen färdigställs den 15 november 2022 och presenteras då för akademichef och högskolans forskningskoordinator. Den 15 december presenteras också handlingsplanen för högskolans FoU nämnd. I handlingsplanen framhålls att prefekt (el motsvarande) tillsammans med områdesföreträdare under 2023 ska samverka för att:

1. Skapa en tydligare struktur för forskningsledning, forskningskommunikation och kollegial samverkan,
2. Utveckla en kollegialt förankrad och transparent modell för forskningsfinansiering,
3. Undersöka och utveckla forskargruppernas sammansättning, relation och utvecklingspotential,
4. Bistå kollegiets meriteringsmöjligheter, publicering och ansökningar om externa medel,
5. Säkerställa forskningsrådets fortsatta inflytande och kvalitet relativt val av ledamöter,
6. Fortsätta arbetet med ansökan om examensrätt för forskarutbildning.

Handlingsplanens utfall för året ska redovisas för FoU nämnden i december 2023.

Forskningskvalitet och kompetens

Under vårterminen 2023 har IPA ingen forskningsledare som ingår i institutionens ledningsgrupp. Däremot har området utsett en områdesföreträdare samt 8 forskargrupsledare. Området representeras också av fem professorer (varav 4 är forskargrupsledare) med delvis liknande och bred kunskapsbas. Inom området finns också 9 aktiva docenter (ytterligare fyra docenter är anställda men inte aktiva i den forskande verksamheten). Dessa totalt 14 "seniora" i personalgruppen bedriver det huvudsakliga forskningsarbetet via ledande uppdrag, via publiceringar, ansökningar om forskningsmedel, samt via handledning av doktorander, uppdrag och utvärderingar. Merparten av dem är aktiva i mastersprogrammet, men delvis också i lärarutbildningen via kvalitetssäkrande uppdrag eller i handledning och undervisning. Av dessa 14 bedriver också 12 olika typer av forskande projekt via externa bidragsgivare, och interna ULF- eller rektorsmedel. Merparten av dem är också aktiva som forskargrupsledare (8 av 14).

Inom området finns också ett flertal mycket aktiva lektorer som bedriver forskning enskilt eller i samverkansprojekt. Exempelvis ingår en lektor i det senaste erhållna VR projektet, och fler ingår också i ULF-projekt och rektorsprojekt. Området pedagogiskt arbete är också värd för den internationella tidskriften *Journal of Praxis in Higher Education*, inom vilken en professor, en docent, två lektorer och en doktorand är verksamma. Tidskrifter producerar ca 2-3 nummer per år och ca 10 vetenskapligt granskade artiklar.

Områdets "seniora", lektorer och adjunkter är mycket aktiva i sökande av interna medel från rektor, från centrum för välfärdsstudier och från ULF. Däremot söks inte externa medel lika frekvent. En möjlig förklaring är att tilldelningen historiskt varit låg. Delar av området saknar också senior kompetens som kan stödja ansökningsarbete. Under 2022 tillsattes därför två gästprofessorer: Bruce Mcfarlane och Ann-Katrin Svensson. Båda har bidragit till utvecklingen av miljön men på olika sätt. Bruce har stöttat internationella nätverk och utvecklingen av institutionens tidskrift. Ann-Katrin har arbetat med att stärka och utveckla ECE gruppen. Hon har också bidragit till att institutionen tilldelades ett nytt externt bidrag under 2022 (via huvudsökande Peter Andersson Lilja). Under 2023 ska gästprofessor mot ECE ersättas av en ny tillsvidareanställd professor.

Forskningsproduktion

Inom området publiceras en mängd konferensbidrag och populärvetenskapliga bidrag, medan peer-review-granskade bidrag redovisas i mindre utsträckning. Från januari 2022 till och med mars 2023 presenteras 22 vetenskapliga, peer-review publikationer (artiklar, kapitel) som knyter till området och som författats av forskare från IPA (se DIVA, från 7 mars 2023). Det är 8 författare som publicerar 15 av dessa publikationer (varav två publikationer är internt samförfattade). Bakom resterande redovisade publikationer står sju författare (varav två är samförfattade). Totalt har alltså 15 forskare av 41 disputerade professorer och lektorer författat 22 vetenskapliga bidrag. Av dessa 15 forskare har två författat tre publikationer var (enskilt eller med externa samförfattare).

Av detta kan utläsas att andelen publikationer är relativt lågt utifrån IPAs totalt 41 disputerade forskare. Samtidigt ska publikationsmängden också ses i ljuset av den stora andel adjunkter som arbetar på IPA. Dessutom påverkar andel ledningsuppdrag den balans som presenteras. Av 41 professorer och lektorer återfinns fyra i olika ledande heltidsuppdrag. IPA har också en ganska hög

andel nydisputerad personal, vilket också förklarar den här bilden något, liksom både lektorer och docenter som är verksamma i ämnen som inte knyter tydligt till området. Det sistnämnda innebär att ovan redovisade mängd inte inkluderar vetenskaplig produktion i ämnen som historia, biologi, fysik. Däremot inräknas de publikationer som omfattar olika ämnesdidaktiska inriktningar.

Arbetet med att söka externa medel fördelar sig ojämnt över områdets alla delar och inriktningar. Inom exempelvis SONOMA och delar av SPLITT har flera anställda sin vetenskapliga kompetens i andra ämnen än i pedagogiskt arbete (el motsvarande) vilket kan försvåra ansökningsarbete mot finansiering av pedagogiska forskningsprojekt. Samtidigt är utdelningen av externa medel skral också i alla delar. Under den senaste 5-årsperioden har IPA mottagit två externa forskningsprojekt som överstiger en miljon. Några anställda har varit medsökande på projekt som sökts från andra lärosäten. Flera mindre forskningsanslag har också mottagits från exempelvis Sparbanksstiftelsen eller Ifos. Flera anställda har fått interna medel via Centrum för välfärdsstudier och Rektors strategiska medel.

Just nu pågår ett samarbete mellan Borås Stad och flera professorer, lektorer och adjunkter om genomförandet av en forskningskonferens på institutionen. Konferensen ska i två steg presentera pågående och aktuell forskning med anknytning till pedagogisk forskning och lärarutbildning. Steg 1 genomförs i juni 2023 och steg 2 planeras till våren 2024. Kommunens lärare är inbjudna att delta.

Samtliga docenter och professorer är mycket aktiva som peer-review för stora internationella tidskrifter såsom Education Policy, Higher Education Policy, Gender, Work and Organization, Gender and Education, Ethnography and education, Journal of Research on Early Childhood Education, Scandinavian Journal of Educational Sciences. Flera lektorer arbetar också med review-uppdrag.

Som nämns ovan kan en förklaring till både andel ansökningar om externa medel liksom andel publikationer vara IPA's höga andel adjunkter, liksom höga andel nyblivna- nya- lektorer. Om det saknas "senior" arbetskraft som kan stötta junior arbetskraft i ansökningar och publiceringar kan det tänkas påverka omfattningen. Självfallet är inte ansökningar om externa medel, eller andel publiceringar ett mål i sig, men motiverar ofta forskare att forska. En akademisk verksamhet ska också bidra till att forskning, utbildning och samverkan stärks och stärker varandra. Av den

anledningen omfattar också IPAs handlingsplan för forskning flera strategier som ska stötta forskare i sin forskning men också utbildningens vetenskapliga grund. Exempelvis ska IPA under 2023 se över meriteringsmöjligheter, workshops eller mentorer för forskningsansökningar, men också strukturer för att säkerställa grundutbildningens kvalitet.

Områdets samverkande uppdrag

'Pedagogiskt arbete' omfattar flera samverkande projekt via ULF, via Rektorsstrategiska medel och via EU. ULF projektets själva syfte är att högskolans lärarutbildning ska samverka med kommunala skolor för att tillsammans med lärare på skolor genomföra praktiska forskning. De ULF projekt som är i rullning sker i samverkan med skolor inom Borås stad men också med skolor i Kinna och Svenljunga. Just nu är 2 ULF projekt rullande och ytterligare sex ansökningar i en bedömningsprocess. Flera rektorsprojekt har som syfte att etablera samverkan internt på HB (se CPE projektet, klassrumsstudier, eller digitaliseringsprojektet), men också i samverkan med Västra Götalandsregionen (trygg skola). Utöver det genomförs också ett större samverkansprojekt via "EU belong".

Inom Högskolepedagogisk utveckling och forskning finns också flera samverkande nätverk, där det sker utbyte av forskning och utveckling mellan olika lärosäten. Ett sådant är SWEDNET, liksom utbyten med Högskolan Väst. Internationellt pågår också samarbete med SHERN (Swedish Higher Education Research Network) samt "European First-year Experience Network".

Forskare inom IPA har flera samarbeten via REM-nätverket (Researchers on Education and Marketization) och via PRIVATOPIA (Research Network on the Privatization of European Education) kring forskning om digitalisering och välfärdsektorns privatisering. Inom Early Childhood education finns flera aktiva nätverk bland annat med finländska och norska universitet. Inom SPLITT finns nära samarbeten med Umeå och Karlstad bland annat relativt en centrumbildning.

Utöver det har IPA också nära samarbete via tidskriften JPHE, bland annat med Roskilde Universitet liksom med Queensland University in Australia. Ovan beskrivs också samarbeten om forskarskolor med flera olika lärosäten. Via SPETS samverkar IPA med Lunds universitet, Chalmers tekniska högskola och Malmö universitet. Via samarbetet skapas plattform för möten om forskarutbildning och handledning. Detsamma gäller för samarbetet med Jönköping University och Göteborgs universitet.

Framtidsstrategi

Med stöd i den externa granskningen av institutionens forskningskvalitet bör institutionen tydligare skapa kollegiala förutsättningar att leda forskning. Idag finns ett forskningsråd där ledningen ingår och där forskningsfrågor och beslut diskuteras. Denna kollegiala ordning bör stärkas ytterligare.

Institutionen för pedagogiskt arbete består av en stor grupp undervisande adjunkter. De utgör ungefär 40% av institutionens personal. Adjunkter har inte möjlighet att söka egna forskningsmedel externt och de publicerar heller inte forskningsartiklar (i normalfallet). Ofta är uppdraget i huvudsak att undervisa. För att institutionens publiceringsindex ska kunna jämföras relativt exempelvis Handel och It eller Biblioteksvetenskap bör andelen disputerad personal beaktas, liksom personalens erfarenheter av forskning. Utöver det bör också beaktas att IPA består av en bred mångvetenskap, vilket betyder personalstyrkan består av forskare från olika discipliner, och därmed publicerar artiklar också utanför området. Dessutom har institutionen förhållandevis sin storlek få doktorander, vilka i allmänhet är den grupp som under en ganska kort period publicerar flera artiklar (till en sammanläggning), alternativt monografier. Sammantaget påverkar den här sammansättningen IPAs publiceringsmönster. Med den utgångspunkten bör IPA forma en strategi framåt som både beaktar och tar tillvara de förutsättningar som finns. Exempelvis uttrycks nödvändigheten i att institutionen:

1. tillsätter en chef med särskilt ansvar för forskning och forskarutbildning,
2. tilldelas egna examensrättigheter för forskarutbildning. Det skulle göra det möjligt för doktorander att ingå i en sammanhållen kultur och miljö. Det skulle också ge området status som komplett akademisk miljö i enlighet med högskolans vision (Dnr. 601-20).
3. kan arbeta aktivt med att stärka den egna kollektiva identiteten där samtliga bidrar till att stärka området. För att få personal som har disputerat i andra ämnen mer integrerade i verksamheten bör ledningen skapa vägar för dessa att meritiera sig också didaktiskt. Därmed kan vi få fler att stanna, bli del av en helhet, öka andel publikationer och ansökningar samt skap tydligare karriärvägar.

Samtidigt bör också noteras att området befinner sig i en utvecklingsfas med stor potential. Det finns många mycket aktiva och engagerade forskare, med stor vetenskaplig ämnesbredd och

engagemang. Det finns långtgående samarbeten med flera nationella såväl som internationella lärosäten, som omfattar både forskning, forskarutbildning och grundutbildning. Det finns också flera intressanta forskningsprojekt, som också bidrar till samverkan internt på lärosätet i Borås. Det pågår förändringsarbete som skapar en rörlighet och riktning framåt. Det finns goda samarbetspartners via forskarskolor, nätverk och olika uppdrag.

Signature page

This document has been electronically signed
using eduSign.

eduSign